

REZTLE ZLXET JWX

DEFINING GRAPHEME SYSTEMS

onderzoek door annelot bossink

DEFINING GRAPHEME SYSTEMS

One could state that conventions for typography are relative to the nature, i.e. the properties, of specific type and not per se interchangeable with other forms of type. The morphologic relationship of graphemes does not by definition have to find its origin in writing. Geometrically constructed letterforms will have their own morphologic relationship, which will be related to pen-made shapes when they follow the conventions, but harmonic systems are not restricted by definition to conventions.

For instance Wim Crowwel's *New Alphabet* (1967) can't be compared in any way with the archetypes and therefore the conventions for textletters can't be applied on the typeface. The *New Alphabet* underlines that Crowwel's type-concept was not restricted by historical conventions; Crowwel actually created new conventions. It is quite well possible that there is room for making improvements to the *New Alphabet* using the rules defined by Crowwel's structures and patterns.

Basically the grapheme systems for representing the Latin script, which are in use since the Renaissance are quite arbitrary. As soon as a grapheme system is set up, the further development (evolution) and consequently the related conditioning is defined by the applied structures themselves, and what is considered to be optically correct is only purely relative to (the conventions of) the system. Conditioning is based on conventions and conditioning preserves conventions. Thus the snake bites its own tail; to be able to use one's 'eye' like for instance Fournier advocated in his *Manuel typographique* (1764–1766), one has to be educated to look at type in the same way.

This project comprises the definition of a complete new grapheme system for the Latin script. Would it be possible to ignore or circumvent current conventions and to define new grapheme systems, i.e. new rules, without the restrictions of the type we use nowadays?

ONDERZOEK

Om regels te breken, moet men eerst de regels kennen. Nou heb ik al enige kennis van ons Latijns schrift, en de daarbij betrokken regels, opgebouwd door de jaren heen. Maar wat onderscheid het Latijns schrift van oudere schriften die niet meer gebruikt worden. Waarom is dit schrift in de loop der eeuwen zo ontwikkeld? En is het mogelijk om alle regels die er bestaan voor dit schrift 'af te leren' en een nieuw schrift te omwikkelen? Of zitten de regels er zo in gehamerd, dat je altijd wel een connectie blijft houden naar het Latijns schrift?

Kortom; is een geheel nieuw, goed functionerend, en origineel schrift mogelijk?

In Nederland maken wij tegenwoordig gebruik van het Latijns schrift, maar we hebben inmiddels ook al een beetje kennis gemaakt met de schriften van allerlei andere culturen, talen en landen die wij vandaag de dag ook vinden in Nederland, zoals Arabisch en Cyrillisch. Deze schriften hebben ook weer een ingewikkelde en compleet ander set met regels en systemen om het schrift 'begrijpbaar' te maken. Maar om eerlijk te zijn, als er een nieuw schrift zo moeten komen zou ik deze juist willen voorzien van simpele regels, en vooral minder regels. Dus heb ik een klein onderzoek gedaan naar oudere en onbekende schriften. Om te kijken of de regels vroeger misschien simpeler waren, of weinig aanwezig.

3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200.

201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300.

301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400.

401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500.

501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600.

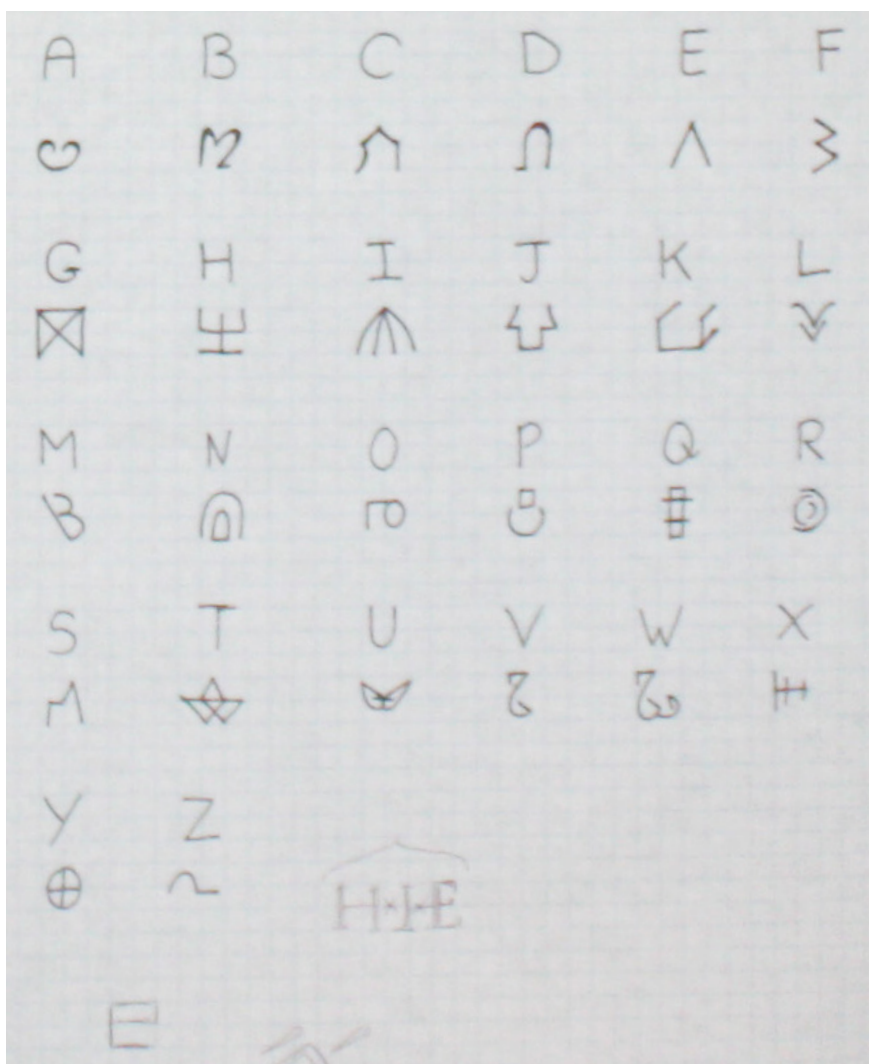
HISTORISCHE SCHRIFTEN.

Runen is een Germaans schrift, dat zich in de loop der tijd heeft ontwikkeld tot veel verschillende soorten alfabetten of reeksen. Het schrift is gebaseerd op het griekse, hebreeuwse en latijnse alfabet en de meeste vormen van dit schrift bestaan uit 24 symbolen. Runen zijn makkelijk te herkennen door het grof en stokachtige karakter. De symbolen in het schrift staan voor klanken, maar in veel vormen van dit schrift ook voor woorden. Het schrift werd meestal van links naar rechts geschreven, en spaties tussen woorden werden vaak aangegeven door middel van punten of lijnen. De symbolen hebben allemaal de zelfde hoogte, en variëren ook weinig in breedte, en is geen sprake van stokken of staarten. Een vrij simpel schrift, maar waarom wordt het vandaag de dag niet meer gebruikt?

Het oude egyptische schrift bestond meer uit afbeeldingen dan uit symbolen of letters en was een van de voorgangers van het grieks en arabisch zoals we dat nu kennen. De afbeeldingen symboliseren klanken en woorden, net als is het nieuwere schrift Runen, konden woorden dus uit 1 symbool bestaan. Dit schrift werd echter niet door iedereen geschreven en ook niet iedereen in het egyptisch rijk kon het lezen, het was meer een communicatiemiddel voor de elite.

Het schrift bestond op zijn hoogste punt uit bijna 7000 symbolen, dit omdat er met de tijd veel nieuwe uitvindingen werden gedaan, en om dat uit te leggen waren er dan ook weer nieuwe symbolen nodig. Het egyptisch schrift is een zeer visueel schrift en zou nu illustratief genoemd kunnen worden. Het was een lastig schrift om te leren en te schrijven, symetrie was van belang en het tekenen van alle symbolen was een tijdrovend proces.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T
 U V W X Y Z

SCHRIFT 1

Om een nieuw systeem te creëren voor een nieuw schrift heb ik eerst een geprobeerd nieuwe symbolen te ontwerpen voor de letters uit het Latijnse schrift. Dit bleek al vrij lastig te zijn... Bij het trekken van elke lijn merk je al eigenlijk hoe afhankelijk je bent van ons schrift met de daar toe behorende regels. Het voelt op sommige momenten alsof je gehersenspoeld bent en niet meer in staat om origineel te zijn.

Nou is dat niet heel raar, aangezien kinderen in Nederland al vanaf 4 jaar te maken krijgen met het latijnse schrift, je zou kunnen zeggen dat we eigenlijk niet beter weten. Hoewel we het op die leeftijd slechts zien als figuurtjes die een geluidje erbij hebben, we krijgen wel al snel te horen dat we de figuurtje op een bepaalde manier moeten tekenen. Hoe we ze na elkaar moeten tekenen, hoe ze verschillend klinken als ze na elkaar getekend worden, en hoe ze er uit moeten zien ten opzichten van elkaar. Deze regels zijn uiteraard nodig, op deze manier kunnen we allemaal met elkaar communiceren via schrift, als wij allemaal onze eigen vormen van de letters zouden maken zou op ten duur het schrift (zoals wij dat kennen) verloren kunnen gaan.

Toch kan ik mij een periode herinneren op school dat ik met vriendinnen een geheimschrift ontwikkelde, dit was natuurlijk puur voor plezier (en misschien het doel om leraren om de tuin te leiden). Dit ging moeiteloos, misschien omdat ik op dat moment nog niet alle regels kende die ik vandaag de dag ken, geen regels voor spatiering, x-hoogtes, punten etc. Dus ik deed een poging tot 'onbezorgd schrijven' ik pakte simpel weg een potlood en begon lijnen te trekken, sommige aan elkaar, sommige los. Toen ik daar eens goed naar keek, zag ik toch weer de ene herkenbare vorm na de ander er in verschijnen; de k leek op een e, de u op een h. Het lijkt bijna onmogelijk om niet meer de vormen van het latijns schrift er in te herkennen.

Eigenlijk zou je weer de gedachte gang van een 4-jarige moeten creëren, en alles als vormen zien, zonder regels. Gewoon de een vorm tekenen bij het horen van een klank. Misschien zou er dan een compleet nieuw schrift kunnen ontstaan, in combinatie met de kennis die je nu bezit.

A E I O U Y
L C Z Z H A

P B T D
↗ ↘ λ ↗·↗
K F V G Q
↙ C C Σ D
S Z X ~~Y~~ C
J T A N

-Nieuw schrift gebaseerd op rune/foetisch alfabet.
P B T D
K F V G Q
S Z X C
M N
L R J
W H
A E I O U Y

SCHRIFT 2

Een nieuwe poging, ik start anders. Ik maak gebruik van de vormen die ik al had gemaakt, maar probeer ze nu daadwerkelijk te schrijven met een kalligrafeer pen, misschien kan ik daarmee nog andere vormen geven aan de vormen, om ze meer eigen en origineel te maken.

Na wat driftig schrijven kom ik er achter dat ook bij deze manier, ik mij aan regels houd; hoe houd ik mijn pen vast, basis grid maken, etc. Ik loop vast.

Wel ben ik tot de conclusie gekomen dat ik de huidige abc volgorde wil veranderen, ik wil dit baseren op het fonetisch alfabet.

Klanken die op elkaar lijken zullen ook in het schrift meer gelijkenissen vertonen.

pp

Bb

Tt

pp

Bb

Tt

pp

Bb

Tt

pp

Bb

Tt

pp

Bb

Tt

SCHRIFT 3

Ik besluit mijn eerste schrift digitaal te maken, dit ziet er al iets minder rampzalig uit dan de schetsen. Toch zijn er sommige letters die meer op spinnenwebben lijken dan op symbolen die een klank moeten vertegenwoordigen. Ik keer weer terug naar de kalligrafiepen, helaas dit pakt nog steeds niet uit zoals gewenst maar, ik merk wel dat ik mezelf al wat meer ruimte geef om vrij te schrijven. Ik denk eigenlijk minder na tijdens het maken van de symbolen, ik probeer ze aan elkaar te schrijven, wat schreefjes hier en daar, en merk dat het best plezierig is, op even gedachteloos letters te schrijven. Er begint zich ook al meer een echt schrift te omwikkelen.

In een vorm van angst om te veel terug te vallen op conventies, probeer ik zo min mogelijk te kijken naar het werk van studiegenoten. Ik wil zo min mogelijk beïnvloed worden door wat er al is en wat wij al kennen, om iets nieuws te creëren denk ik dat ik mij meer moet afzonderen en zo de creativiteit de ruimte te geven.

CTTCT

CTTCT

SCHRIFT 4

De letters die ik 'gedachteloos' heb geschreven gebruik ik nu als uitgangspunt, ik kijk niet meer naar de eerste of de digitale versies van de symbolen, en ga vanuit de geschreven letters verder. Ik probeer er mooiere vormen van te maken, en vaak ook simpeler. Dit levert al snel een samenhangend geheel. Nu nog kijken of ik kapitalen wil hebben, en wat mijn regels worden...

RTTGT

SCHRIFT 5

Na de bespreking met Frank, heb ik een nieuwe invalshoek om mijn schrift beter te ontwikkelen, ik ga proberen de 'regels' voor mijn schrift op te stellen ipv continue aan de vorm van de letters te werken. Wat maakt mijn lettertype, hoe wordt het herkenbaar?

Regels tot nu toe:

- Het abc zoals we dat nu kennen, gooi ik om. De nieuwe volgorde ik gebaseerd op klank (fonetisch).
- Klanken zoals de 'ei', 'ui', 'oe' etc. worden 2 lettervormen bij elkaar gevoegd, die samen weer een nieuwe letter vormen.
- De spatiëring luister nauw, de letters mogen elkaar raken, zeker wanneer geschreven.
- Tussen de woorden komen grotere spaties.
- Alle letter hebben de zelfde hoogte.
- Er is geen spraken van echt 'stokken' of 'staarten'.

Jazz

LLZAG

SCHRIFT 6

Door de nieuwe regels die ik heb verzonnen is er meer ritme ontstaan in het schrift.

Het is echter moeilijk om te bepalen of dit er voor zorgt dat het schrift daardoor ook daadwerkelijk verfijnder is, aangezien ik eigenlijk als enige referentiekader het Latijns schrift heb.

ETUI

ETUI

SCHRIFT 7

Nu weer terug naar de vormen van de 'letters' zelf, de vormen doen nog steeds denken aan het runenschrift, dit stoort mij echter niet. Ik vindt de rechte lijnen, en het geometrische eraan juist helder. Het doet mij ergens ook aan blokletters denken. En dat doet mij weer denken aan het feit dat ik vroeger op school niet mocht gebruiken, ik moest aan elkaar schrijven. Misschien is dat ook wel de rede waarom ik de vormen nu zo waardeer, ergens is het een vorm van rebellie.

A E I O U Y K F V

L Ł Ż Ź Ʒ Ğ Ɔ Ǝ Ɔ

G Q S Z X C M N L

Σ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ

R J P B T D W H

Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ Ɔ

NEUS

NEUS

KOERS

KOERS

KEI

KEI

LUID

LUID

A B C

L

F

G

E

S

K

I

P

A E I O U

L C Z T Z

G Q S Z X

S D J J A

R J P B T

C J K N K

CONCLUSIE

Om mijn schrift helemaal te perfectioneer, zie ik nu in, gaat niet lukken in dit tijdsbestek. Dit is eigenlijk ook niet raar, als je bedenkt hoeveel tijd er wel niet gaat in het perfectioneren van een lettertype, dat al gebaseerd is op het Latijns schrift. Laat dan staan, een compleet nieuw schrift zonder een voorganger, geen regels, geen vormen, geen klanken. Desalniettemin, heeft het wel mijn ogen geopend om meer dingen af te vragen over het huidige Latijns schrift. Ik neem niet meer zo snel aan, of iets een goed lettertype is, ik bepaal dat voor mijzelf. Dat wil niet zeggen dat ik mij niks aantrek van de basis regels. Ik ben de regels van het schrift juist meer gaan waarderen. Die regels zijn natuurlijk niet zomaar ontstaan zoals ik nu ondervind, maar zijn met de tijd ontwikkeld samen met de technieken die er zijn ontstaan om het schrift te verbeteren en te vergemakkelken.

Regels en structuur zijn duidelijk niet alleen nodig in het dagelijks leven, het schrift kan ook niet zonder.

Dan de vormen, een onmisbaar onderdeel. Een nieuwe vorm is moeilijker dan het lijkt. Ik merk dat ik zelf zo vast zit aan de herkenbare vormen die wij zien als ons abc, dat een compleet nieuwe letter creëren al een opdracht op zich is. Toch kan ik mij voorstellen dat naar mate wij gaan ontwikkelen en de tijd voorbij gaat, er zeker aanpassingen gaan komen aan onze letters. Aangezien er nu al veel gebruik gemaakt wordt van afkortingen zoals; LOL, WTF enzovoorts, denk ik dat daar misschien wel een bijpassend schrift kan worden ontworpen, dat de afkortingen een onderdeel worden van het schrift, of dat we misschien wel weer terug gaan naar pictogrammen zoals bij de oude egyptenaren?

Dit onderzoek is voor mij nog niet klaar, ik wil mij nog meer gaan verdiepen in de conventies van onze hedendaagse typografie en ook hoe de mens en de vernieuwingen daar een rol inspelen, wat beïnvloed onze typografie? Dit onderzoek heeft mij wel een breder inzicht gegeven in onze coventies, de geschiedenis van het schrift en typografie, maar voornamelijk heeft dit onderzoek mij nog nieuwschrieger gemaakt.

ᲗᲚᲗᲚᲗᲚᲗᲚᲗᲚ ᲗᲗ

ᲗᲚᲗᲗᲗᲗᲗᲗᲗᲗ

ᲗᲗᲗᲗᲗᲗᲗ

DEFINING MY
GRAPHEME
SYSTEM

DEFINING GRAPHEME SYSTEMS (LEVEL 3)

In het vorige semester heb ik een 'nieuw' schrift ontworpen, naar aanleiding van een onderzoek naar de conventies van typografie en de geschiedenis ervan. Dit semester zou ik graag dit onderzoek willen voortzetten, in de vorm van een soort test/enquete of een uitgewerkt plan daarvoor. Ik wil graag onderzoeken of we ook zo vast zitten aan de conventies van ons latijn schrift, met name aan de spatiëring. Hoe spatiëren wij een schrift dat we niet kennen, gebruiken we daarbij de regels die wel al kennen of kijken we alleen naar de vormen die we op dat moment voor ons zien? En zit er een groot verschil tussen typografen en mensen die weinig tot geen kennis hebben van typografie, en dus ook misschien wel minder last hebben van de conventies die typografen en grafisch ontwerpers waarschijnlijk wel onbewust volgen.

HOE WIL IK DIT ONDER- ZOEK GAAN AANPAKKEN?

Een hypothese schrijven;

- Wat zijn mijn ideeën over mijn schrift.
- Hoe denk ik dat andere mensen dat gaan zien.
- Verschil tussen wel en niet typografen.

Hoe wil ik dit onderzoek gaan doen, wat zijn mijn vragen;

- Hoe zitten we vast aan conventies?
- Als ik mensen bewust zou maken van de conventies, zou dat invloed hebben op hen manier van aanpak? Als ik ze vraag ze strikt te volgen, of juist om ze te vermijden.
- Maakt het uit als ik ze van tevoren al regels geef die ik heb vast gelegd?
- Gaat men meten of gaat men voor optisch?

Het onderzoek zelf;

- Hoe wil ik dit onderzoek gaan uitvoeren, digitaal, schriftelijk, met stencils?
- Wat wordt mijn doelgroep?
- Wat ga ik allemaal meten?
- Hoe ga ik dat meten en vergelijken?

HYPOTHESE

Door mijn eigen onderzoek naar 'onbekende' schriften en mijn uitwerking van mijn eigen schrift, heb ik gemerkt dat we ernstig vast zitten aan conventies. We leren al op een jonge leeftijd hoe letters en het schrift eruit moet zien. Om daar van af te stappen lijkt makkelijker dan het daadwerkelijk is.

Met name typografen zullen dit als lastig ervaren. Het schrift waar ik de conventies wil gaan testen heeft vormen die enigszins lijken op de vormen van het latijn schrift, ik verwacht daarom ook dat men waarschijnlijk dezelfde regels gaat toepassen, ik verwacht dat er een enkeling zal zijn die dit ziet als een kans om iets anders te proberen, maar dat het merendeel in binnen de lijntjes blijft van onze conventies over spatiëring en typografie.

Voor de niet typografen onder ons is het onderzoek misschien wat spannender, men die zich

niet verdiept heeft in de regels van typografie, zullen misschien wel losser zijn van de conventies. En zullen vrijer om kunnen gaan met der vormen die ze voor zich krijgen. Ze zullen naar mijn verwachten veel meer op esthetische basis wit ruimtes gaan creëren tussen de letters.

Of het zou compleet de andere kant op kunnen gaan en ze zullen juist een onbewuste druk voelen om de vormen zoveel mogelijk op een bestaand lettertype te laten lijken.

ONDERZOEK

Om te observeren hoe vast wij zitten aan de conventies wil ik doormiddel van mijn nieuwe onbekende schrift heb ik een kleine test gaan uitgevoerd. Ik heb een Illustrator bestand waar in ik een woord heb geschreven in het onbekende schrift, zonder duidelijke lijnen of regels heb ik gevraagd aan mijn medestudent en personen buiten de academie, om dit woord naar hen mening correct te spatiëren. De resultaten onderzoek heb ik gemeten, ik heb de afstand van letter tot letter gemeten, zodat daar een gemiddelde uit komt, wat in principe de 'ideale spatiëring' van dit schrift zou kunnen worden genoemd. Tevens wil ik de letters vergelijken met de letters uit het latijn schrift om zo te onderzoeken of er in de spatiëring tussen de Latijnse letters overeenkomsten zitten met de spatiëring van het onbekende schrift.

Daarnaast stel ik een paar simpele vragen over de achtergrond en kennis van de testpersonen:

1. *Ben je bekend met typografie?*

Om onderscheid te kunnen maken tussen de wel en niet typografen.

2. *Heb je ooit te maken gehad met een ander schrift dan het Latijns schrift?*

Ik wil proberen te achterhalen of de personen die al te maken hebben gehad met verschillende schriften anders omgaan met een nieuw schrift aangezien ze al meerdere schriften hebben moeten leren.

3. *Heb je ooit je eigen lettertype ontworpen/gespatieerd?*

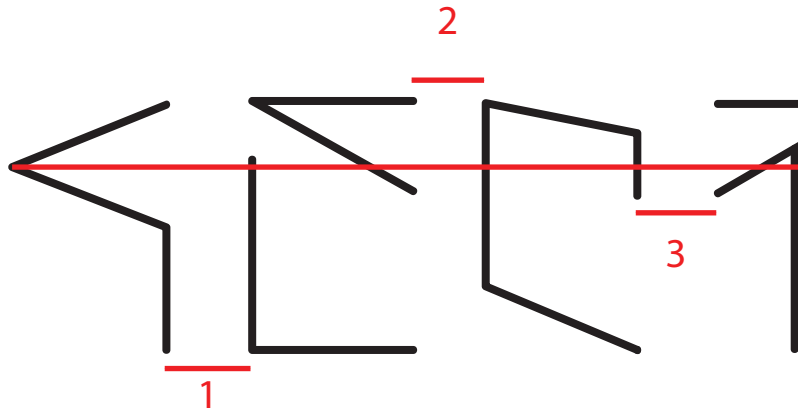
Als de testpersoon al eerder een eigen lettertype heeft ontworpen zal deze persoon

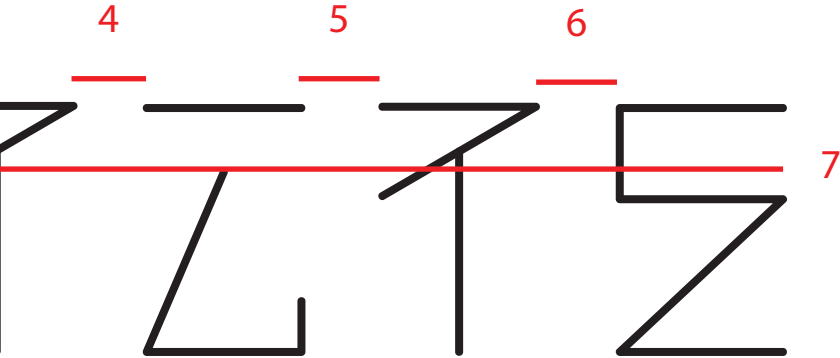
zich ook meer hebben verdiept in de wereld van typografie en het schrift, en zal mogelijk meer vast zitten aan conventies dan de personen die hier geen of minder kennis van hebben, heeft dit invloed op de spatiering?

4. *Waarop heb je de spatiering van dit schrift gebaseerd? (Oog/Meten)*

Ik ga er eigenlijk al vanuit dat men meer op het oog zal gaan spatieren, aangezien er voor dit schrift geen echte (meet)regels zijn, toch vraag ik me af of mensen de regels die ze kennen van het Latijns of mogelijk een ander schrift gaan proberen toe te passen op dit schrift.

DE TEST

DEELNEMER #1

1. 10,61
2. 8,82
3. 7,99
4. 7,47
5. 8,66
6. 6,84
7. 162,68

DEELNEMER #2

1. 10,03
2. 7,33
3. 6,16
4. 6,69
5. 7,30
6. 5,79
7. 155,56

DEELNEMER #3

1. 6,84
2. 6,27
3. 5,11
4. 5,12
5. 5,11
6. 5,31
7. 146,03

DEELNEMER #4

1. 14,82
2. 13,80
3. 12,38
4. 11,16
5. 12,89
6. 12,14
7. 189,74

DEELNEMER #5

1. 10,33
2. 9,85
3. 10,26
4. 10,51
5. 9,83
6. 10,20
7. 173,26

DEELNEMER #6

1. 8,44
2. 6,68
3. 6,62
4. 6,00
5. 6,11
6. 5,61
7. 151,74

DEELNEMER #7

1. 9,77
2. 8,08
3. 7,86
4. 7,42
5. 8,61
6. 7,71
7. 161,73

DEELNEMER #8

1. 6,37
2. 6,62
3. 6,51
4. 6,72
5. 6,47
6. 6,87
7. 151,82

DEELNEMER #9

1. 8,83
2. 7,45
3. 8,28
4. 7,51
5. 8,31
6. 8,61
7. 161,25

DEELNEMER #10

- 1. 0
- 2. 0
- 3. 0
- 4. 0
- 5. 0
- 6. 0
- 7. 113,68

DEELNEMER #11

1. 12,21
2. 9,20
3. 7,92
4. 7,06
5. 9,21
6. 7,27
7. 165,14

DEELNEMER #12

1. 4,50
2. 4,50
3. 4,28
4. 3,76
5. 4,27
6. 3,74
7. 137,32

DEELNEMER #13

1. 5,21
2. 5,20
3. 0
4. 3,05
5. 0
6. 3,39
7. 130,62

DEELNEMER #14

V
V
C
N
I
L
N
N

1. 6,14
2. 6,37
3. 6,95
4. 4,94
5. 6,91
6. 5,57
7. 191,48

DEELNEMER #15

1. 5,25
2. 5,18
3. 5,09
4. 4,93
5. 5,09
6. 5,20
7. 143,01

DEELNEMER #16

1. 9,66
2. 9,81
3. 9,65
4. 9,89
5. 9,92
6. 9,74
7. 171,41

DEELNEMER #17

1. 8,33
2. 6,73
3. 7,79
4. 5,34
5. 6,39
6. 6,25
7. 153,11

DEELNEMER #18

1. 8,33
2. 5,15
3. 0
4. 5,69
5. 0
6. 4,25
7. 136,48

DEELNEMER #19

1. 10,45
2. 9,03
3. 8,26
4. 7,46
5. 8,16
6. 7,66
7. 163,29

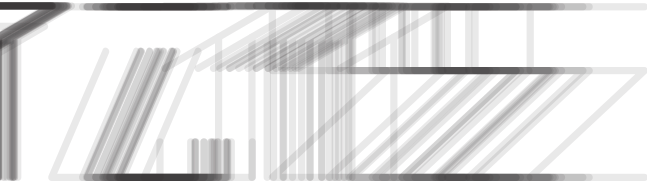
DEELNEMER #20

1. 5,92
2. 5,56
3. 4,53
4. 5,13
5. 5,04
6. 5,65
7. 144,10

GEMIDDELDE

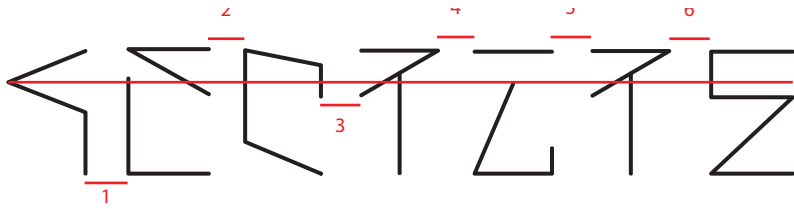

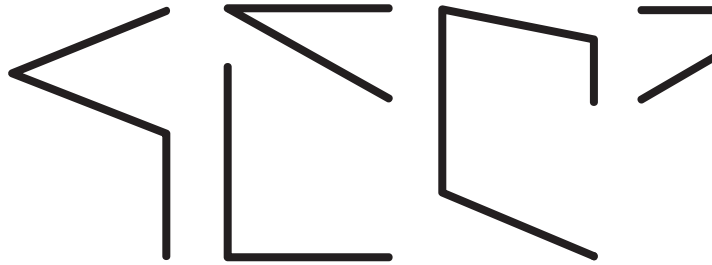
RESULTAAT METINGEN

Om een ideale spatiering te creeren heb ik alle gemiddelde berekend van de meetpunten;

1 =	8,1155 mm
2 =	7,0815 mm
3 =	6,282 mm
4 =	6,2925 mm
5 =	6,414 mm
6 =	6,39 mm
7 =	140,262 mm

IDEAAL

7 7 7 5

TYPOGRAFEN

NIET TYPOGRAFEN

RESULTAAT VRAGEN

Omdat ik zowel typografen als niet typografen wilde testen, is de groep verdeeld 50% heeft wel typografische kennis en 50% niet.

60 procent heeft een keer te maken gehad met een ander schrift, dat wil zeggen dat ze het kunnen schrijven, hebben moeten leren of lezen.

40% van de ondervraagden heeft al eens een eigen lettertype ontworpen/gespatieerd. Dit houdt in de 10% van de 'typografen' dat nog niet eerder hebben gedaan.

Op de vraag; Waar heb je de spatiëring op gebaseerd? waren verschillende antwoorden mogelijk. Ik heb dan ook allerlei antwoorden ontvangen, sommige onverwachts. Zo is er 1 testpersoon geweest dat zijn spatiëring heeft gebaseerd op het Chinees

schrift; van boven naar beneden.

De antwoorden waren:

Het merendeel van de ondervraagde heeft de spatiëring gebaseerd op het oog/gevoel (25%) wat gelijk is aan de hoeveelheid die de spatiëring baseerde op meten (25%). Daarna werd het oog het meest vertrouwd (20%) en gelijk daarna (met 15%) de combinatie van oog en meten. De minst voorkomenden 'technieken' waren; handschrift (5%), Chinees (5%) en Arabisch (5%).

Nu zijn dit niet de meest uitgedokterde antwoorden die je kan wensen op de vraag, maar waar het mij om ging is hoeveel mensen zouden antwoorden met; ik baseer mijn spatiëring op mijn kennis van het Latijns schrift. Nou had ik ook niet dat exacte antwoord verwacht, maar iets in die richting. Het valt dus eigenlijk heel erg op dat we ontzettend vast zitten aan de

conventies, in zulke mate dat we zelf niet eens doorhebben dat ze er zijn.

Het verschil tussen typografen en niet typografen is overigens vrij klein. Ik merkte wel op dat de typografen juist veel vrijer probeerde te zijn in de spatiëringen dan de niet typografen. De mensen die geen achtergrond kennis hebben van typografie zijn erg bang om een fout te maken, waarbij het grotere deel van de typografen het juist als een uitdaging zagen.

HET GEHEIME INGREDIENT

Het woord dat ik heb geschreven in mijn schrift is; kerning. Ik heb dit woord met een rede gekozen, de vormen in dit woord lijken namelijk ergens op letters uit het Latijns schrift. Dit om te zien of de testpersonen dit ergens onbewust zouden registreren en zo dus ook onbewust de conventies van de typografie zouden toepassen. Op de volgende pagina heb ik het 'ideaal' dat uit de test is gekomen over het woord in Latijns gelegd, het resultaat is verbluffend!

⋖ ⋗ ⋘ ⋙ ⋚ ⋛ ⋜

= KERNING

⋖ ⋗ ⋘ ⋙ ⋚ ⋛ ⋜

LIJKT OP: PECTZTE

PRECE

TZTE

CONCLUSIE

Conventies, we zitten er meer aan vast dan we misschien willen, in dit geval aan de conventies van typografie. Tijdens mijn onderzoek merkte ik het al op de testpersonen dat ze de vraag om deze rare vormen te spatiëren raar vonden. Het is namelijk onconventioneel. Tijdens het maken van de test keek ik meestal mee om zo voor mijzelf ook een beeld te creëren hoe men met deze test omging, ik merkte al gelijk op bij de typografen dat ze er mee om gingen alsof het een Latijns schrift was. De niet typografen, namen langer de tijd om eerst te kijken naar de vormen voordat ze begonnen te schuiven.

Beide partijen lijken erg vast te zitten aan de regels van het Latijns schrift, zelfs de mensen die ook bekend zijn met andere schriften. Dit blijkt uit de test waar ik de 2 woorden over elkaar heb gelegd (p46). Dit ter-

wij ik geen regels heb gegeven
en ook duidelijk heb gemeld dat
er geen goed of fout is

Een opvallend aspect van de
test was hoe typografen het als
een spel zagen om het anders
te doen dan normaal, om een
andere manier van spatiëren
te vinden (p38). Terwijl de
mensen zonder typografische
achtergrond angstiger en meer
gespannen probeerde om het
er goed uit te laten zien. Ik denk
dat dit een perfect voorbeeld
is van hoe wij als mens regels
nodig hebben om te kunnen
functioneren. En hoe ernstig wij
in onze geconditioneerd zijn.

Wederom kom ik tot de conclu-
sie dat we vastgeroest zijn, in
onze conventies en dat het niet
zo zeer is dat we niet buiten de
lijntjes durven te tekenen maar
dat we gewoon niet weten hoe.

